

nord om Højer og Tønder, syd om Løgumkloster, nord om Tinglev og ud til Flensborg fjord ved Gråsten, og således omfatte hele nordsiden af Flensborg fjord. Fra dansk side ønskede man grænsen trukket efter den såkaldte "Clausen-linje", der gik syd om Højer og Tønder, syd om Tinglev og ud til Flensborg fjord ved Krusaa. Denne grænselinje var et resultat af "Aabenraa-resolutionen" fra november 1918, og desuden kraftig støttet af den danske regering. Men tyskernes krav om en nordligere grænse var i direkte konflikt med fredstraktaten, idet Clausen-linjen var indskrevet i Versailles-traktaten og efter afstemningen i 1. zone låst fast i kraft af en-bloc princippet. Hele området, 1. zone, skulle tilfalde Danmark, hvis der ved afstemningen var dansk flertal. Der var ingen bestemmelser i traktaten, der kunne ændre på denne afgørelse. Men det tyske krav gjorde et stærkt indtryk på dansk side, og skabte megen uro blandt de danske, der boede i Tredje-bæltet. Tyskernes krav blev afvist fra alle sider i Danmark, men kravet bevirkede, at tyskerne igen følte sig i offensiven. Det tyske krav havde kun ringe indflydelse på Kommissionen, som var mere optaget af at sikre det danske mindretal i 2. zone mod tyske overgreb, når området blev givet tilbage til Tyskland. Den 5. maj 1920 aflagde Den internationale Kommissions formand, sir Charles Marling, den endelige rapport om det slesvigske spørgsmål for Ambassadørrådet i Paris og 8. maj blev den nye grænse, ved en afstemning samme sted, definitivt afgjort. Grænsen fulgte afstemningslinjen, med nogle mindre afvigelser, som Kommissionen havde besluttet efter besigtigelse i marken. Afvigelserne handlede om små grænseændringer ved Kruså, Kobbermøllen, Padborg banegård og Rudbøl sø. Denne grænse blev notificeret overfor Danmark og Tyskland den 15. juni 1920, og den 7. juli undertegnede den danske gesandt, H.A. Bernhoft overdragelsestraktaten i det franske udenrigsministerium i Paris. Nordslesvig havde skiftet navn til Sønderjylland.

Åbningstider 2017

Daglig (undt. mandag) kl. 10 - 17, således:

Påskeferien: 13.4. til 16.4.2017

Sommer: 1.6. til 31.8.2017.

Alle week-ends i september måned

Efterårsferien: 14.10. til 22.10.2017

Uden for normal åbningstid:

Museet åbnes efter aftale for besøgende (+ 100 kr.)

Støttemedlemmer - gratis adgang

GENFORENINGS- OG GRÆNSEMUSEET,

Koldingvej 52, Postboks 58, 6070 Christiansfeld - tlf. 7557-3003

e-mail: info@genforeningsmuseet.dk - www.genforeningsmuseet.dk

Nyhedsbrev - udgivet af Genforenings- og Grænsemuseums Fonden - Januar 2017

Redaktion & layout: Kaj G. Nielsen - Foto: Kristian Langborg-Hansen - Jørgen Ibenfeldt

- Kaj G. Nielsen m.fl. Korrektur: Knud Erik Dinesen og Peter Thygesen

NYHEDSBREV – Januar 2017

Genforenings- og Grænsemuseet

Protektor: H.E. Ingolf, Greve af Rosenborg

2016 og 2017 - to travle år

Det, som især har optaget museumsbestyrelsen i 2016, har været byggeriet af ny udstillingssal på 127 m². Nu disponeres over to ens sale, hvor en omorganisering af udstillingerne med diverse nyheder og ændringer skal foretages inden 1. april 2017.

Sideløbende hermed skal første sal på museets oprindelige hovedhus gennemgå en fuldstændig og nødvendig renovering, så der kan indrettes et museumsarkiv i stueplan - og et depot og arbejdsrum på første sal.

I 2016 har museet fået flere frivillige hjælpere, dels som kustoder og dels som have-medhjælpere, som bl.a. var med til at plante stauder fra Dronnings Ingrid's staudehave ved Fredensborg slot, i museets forhave i det tidlige forår.

Nye effekter tilflyder fortsat museet. Forklaringen er næsten altid: *"Vi er ved at rydde op, og når vi er væk, ryger det bare ud alt sammen..."*. På museet lover vi at passe godt på de mange fine ting, som på denne baggrund havner hos os.

I 2016 lagde 71 grupper vejen omkring museet - og i skrivende stund er der allerede en halv snes gruppebestillinger i ordrebogen for 2017.

Museet har i 2016 efter ansøgning modtaget fondsstøtte fra 3 fonde og 4 private givere på i alt 188.000 kr.

Danmarkssamfundets Haderslev afdeling betænkte i fjor museet med et nyt flag. Det blev overrakt til museets repræsentanter af H.E. Ingolf, Greve af Rosenborg og Grevinde Sussie på Hotel Harmonien, Haderslev ved en lille højtidelighed den 16.6.2016.

Det er glædeligt, at vi i 2017 kan præsentere museumstekster på engelsk til vore engelsksprogede gæster. Tyske tekster til vores tysktalende gæster er allerede indført. Museet har i 2016 blevet gennemført flere gode og interessante arrangementer, og en spændende særudstilling om Grænsen fra 1920 blev det også til. Herom kan mere læses inde i dette Nyhedsbrev.

På bestyrelsens vegne sendes alle en varm hilsen med tak for det gode samarbejde og den flotte opbakning i 2016. Vi glæder os til det fortsatte samarbejde i 2017.

Kaj G. Nielsen

Formand for Genforenings- og Grænsemuseums Fonden

Museumsåbning, ny særudstilling og foredrag

For første gang siden 1996 deltog museets **protektor H.E. Ingolf, Greve af Rosenborg og hustru Grevinde Sussie** desværre ikke i museets sommeråbningsarrangement. Greveparret var forhindret, men sendte en mail med ønsket om en god udstilling og en god sommer til alle på museet.

Dagens tre højdepunkter - museumsåbning, særudstilling og foredrag om 1920-grænsen var velbesøgt. Omkring 80 personer deltog i eftermiddagens arrangement – afsløring af museets særudstilling om den 69 km lange 1920-grænse med dens spændende historie og mærkelige grænse-dragninger fra Skomagerhus i øst til Siltoft ved Højer i vest og det efterfølgende foredrag om denne grænse-dragning, som var en følge af afstemningerne i foråret 1920, som førte til Genforeningen. **Hans Peter Nissen, Lyngby** stod bag både særudstilling og foredrag.

Troels Dall, Kærmølle overrakte museet det originale flag, som vajede på flagstangen ved Kærmølle Grænseovergang ved Genforeningen i 1920 og **Bente Ibenfeldt** akkompagnerede dagens sange.

Fejret blev det også denne onsdag, at det var 22 år siden, at museet blev indviet af H.M. Dronning Margrethe, Dronning Ingrid og prinserne Frederik og Joachim.

Ekstra festligt var det, da **borgmester Jørn Pedersen** præsenterede kommunens nye **kommunaldirektør, Henrik Beier**, som havde første dag i jobbet, for alle gæsterne og efterfølgende åbnede særudstillingen ved at klippe den røde snor til den sammenfoldede udstilling om **1920-grænsen**.

I en pause i sommervarmen nød gæsterne en forfriskning – øl eller vand – fra **bryggeriet Fuglsang, Haderslev**, mens der var tid til et kig på haven og museets nye tilbygning.

Det var en RIGTIG GOD dag.

Støttebevismotiv 2017: Nødpengeseddel fra Tinglev 1920

- af forfatter Steffen Riis, Værløse

De nordslesvigske kommuner udgav i begyndelsen af 1920 en mængde farvestrålende nødpengesedler med lokale motiver. De tyske myndigheder vogtede nidkært over sedlernes

udseende og især over nationale budskaber, og det var en uskrevet regel, at sedlerne

ne skulle have både en dansk og tysksproget side. Nødpengesedlerne udkom i store oplag, og blev allerede i 1920 et yndet samlerobjekt. Det gav penge i kommunekasserne, idet sedlerne ikke efterfølgende skulle indløses med rigtige penge. Det gjaldt også for sedlen fra Tinglev, som udkom meget sent nemlig den 1. april 1920. På forsiden agiteres for den såkaldte "Tiedje-linje", og på bagsiden en tysk tekst, der sår tvivl om folkeafstemningen i Nordslesvig har været retfærdig.

I Versailles-traktaten var grænsen mellem 1. og 2. zone nøje beskrevet i artikel 109, og nord for denne grænse-linje skulle afstemningen foregå en-bloc. Afstemningen fandt sted den 10. februar 1920, hvor 75 % stemte for Danmark, men der var store tyske flertal i byerne

Højer og Tønder og i Tinglev sogn. Afstemningen i 2. zone fandt sted den 14. marts 1920, og resultatet blev en overvældende tysk sejr på 80 %. Nogle få dage senere sendte den tyske statskommissær Adolf Köster en note til Den Internationale Kommission, hvori han på den tyske regerings vegne krævede, at grænsen mellem 1. og 2. zone skulle følge den såkaldte Tiedje-linjen. Denne grænse-linje var udarbejdet af den tyske embedsmand Johannes Tiedje allerede i april 1919, og nu blev den præsenteret som det officielle tyske forslag til den kommende grænse mellem de to afstemningszoner. Efter Tiedjes forslag skulle grænsen gå

Mød os på vores **ÅBNE FACEBOOK-GRUPPE**, som gerne må deles med vennerne.

Learning by doing..

På et "busgrænsekrydstogt" langs 1920-grænsen oplevede museets kustoder, venner og bestyrelse lørdag den 10. september ved selvsyn 1920-grænsedragningens finurligheder og skæve historier - akkurat som museets nyeste særudstilling GRÆNSEN 1920 fortæller museets gæster om. Undervejs var der tid til besøg på "Museum mellem Slesvigs Grænser" i Rens og KZ-mindelunden i Ladelund mellem Flensborg og Sønder Løgum.

Forfatter Steffen Riis, Værløse har sendt os følgende historie:

Da Viggo fra Fyn bar Dannebrog igennem Tønder...

De tyske soldater skulle iht. Versailles-traktaten § 109, være ude af afstemningsområdet senest 20. januar 1920, men rømningen blev nogle dage forsinket i flere byer. I Tønder afmarcherede de tyske soldater under stor opmærksomhed den 24. januar 1920, men afløsningen i form af engelske tropper ankom først den 2. februar, da et kompagni af Sherwood Foresters (ca.100 mand) ankom med tog til banegården, hvor Grev Schack, der var indsat som midlertidig landråd og de tre danske byrådsmedlemmer tog imod. Til tonerne af "Tipperary" drog soldaterne, sammen med danske fra by og land, gennem byen. I spidsen for optoget gik en karl fra herregården Solvig, Viggo Larsen, med det første Dannebrog, der var set i Tønder siden 1864.

I Tønder, hvor der var et stort tysk flertal, så man ikke, som i de andre byer, en mængde danske flag. Det blev kun til de to flag, som ses på billedet, og hvoraf karlen fra Solvig førte det forreste. Soldaterne blev indlogeret på seminariet, og deres udrustning blev kørt fra banegården på nogle store lastbiler. Der blev straks udsat vagtposter rundt om i byen, men officererne og resten af mandskabet samlede med landboerne i seminariets festsal til det helt store sønderjyske kaffebord. Soldaterne fik alt hvad de kunne "synke og sætte ned", der blev holdt taler og

Foto Lokalhistorisk Arkiv for Gl. Tønder Kommune. I spidsen for engelske soldater i Vestergade i Tønder 2. februar 1920 ses Dannebrog båret af karlen Viggo Larsen, Solvig.

sunget mange sange bl.a. "Den gang jeg drog af sted" med engelsk tekst.

Viggo Larsen har nedskrevet sine erindringer om sine oplevelser i Tønder 2. februar 1920, og **Skodborg Hjemstavnsarkiv** har passeret godt på de 4 maskinskrivne sider. Her kommer et lille uddrag:

Viggo Larsen var en lang og opløben fynbodreng, der sammen med en højskolekammerat gik over grænsen ved Hvidding natten mellem 1. og 2. maj 1919. Vennen skulle til Høgsbrogaard, og et par dage efter fortsatte Viggo Larsen med tog til herregården Solvig – 8. km. øst for Tønder. Her havde han fået plads hos enkefru Linnet, der var forpagter af Solvig. Men han nåede kun til Tønder den første dag, og der måtte han overnatte på et hotel i byen. Næste morgen lånte han hotellets telefon og bad om nr. 176 – på dansk – men telefonisten svarede, på dansk, at sådan noget forstod man ikke i Tønder. Viggo Larsen måtte vente på, at der kom gæster i restauranten, der kunne sige nummeret på tysk, og lidt efter blev han hentet af forvalteren i hestevogn trukket af et par sorte Oldenborgere. Den 2. februar skulle engelske soldater komme til Tønder, og for at give soldaterne en festlig modtagelse gik der bud rundt til landboerne i Tønders omegn om at komme og tage imod soldaterne. Det blev et stort fremmøde, selv om stemningen i byen var noget ophidset, og danskerne var i mindretal i byen.

På Solvig var fru Linnet og forvalteren enige om, at vi alle skulle af sted. Vi var 8 unge karle og 3 piger, så vi kørte i 2 vogne. Om morgenen sagde forvalteren – vist nærmest for spøj: "Vi skulle i grunden have det store, nye Dannebrog med". Det havde endnu aldrig været hejst.

Er der nogen af jer, der vil bære det, sagde han. Mine kammerater, der alle var fra egnen og kendte tyskerne, sagde ikke meget til det. Så tilbød jeg at bære flaget. Du er tosset, sagde de – du får tæsk, men forvalteren sagde: "Ja, hvis du vil bære flaget, så skal jeg nok gå ved siden af dig med egespiret – ellers er jeg bange for, at de river flaget fra dig og tramper på det. Vi manglede en fanestang, men en lille gran blev hurtigt fældet og afbarket, og flagdugen sømmet til den hvide stang. Så kørte vi. Jeg holdt flaget fast sammenrullet på turen, og da vi gik til banegården. Først da de ca. 100 engelske soldater var trådt an, vovede jeg at rulle det ud og lade det veje fra stangen. En eller anden råbte pludselig: "Det store Dannebrog skal vi have foran, så englænderne kan se at vi er danske".

Og sådan gik det til, at det første Dannebrog, der var set i Tønders gader siden 1864 helt tilfældigt blev båret af en lang fynbodreng.

"Jeg glemmer aldrig den tur foran de engelske soldater, men desværre så jeg mænd i gadedørene stå og spytte efter mig og flaget. Men forvalteren gik ved min side med "egespiret", og der skete mig ikke noget udover, at jeg så knyttede hænder og hørte der blev talt om "Der grosse Mann von Solwich".

Steffen Riis, Værløse, håber at kunne finde sponsorstøtte til udgivelse af sit 2-binds værk om Genforeningen i forbindelse med det forestående 100-års Genforeningsjubelåm i 2020, således:

Bind 1: "Genforeningen – Vi vil hjem, hjem til Danmark" - 200 sider

Bind 2: "Genforeningen – Genforeningsdagene juli 1920" - ca. 150 sider

de, at kunne udtrykke den i dag. I yder et særdeles positivt bidrag til Kolding Kommune, vores borgere og vores gæster fra nær og fjern. Jeg vil ønske for jer, at I får stor glæde af den nye bygning og at I må fortsætte med at begejstre jeres mange besøgende og at bygningen må bidrage til en fortsat positiv udvikling af Genforenings- og Grænsemuseet.

Som altid, så ved vi jo, at når I er færdige i denne bygning, ja så skal det ske noget mere, noget nyt. For så står den ældste del af museet for tur og det bliver lige så spændende at følge. Man må beundre jeres energi og virkelyst. Men i dag så handler det om den nye dejlige tilbygning. Jeg vil ønske jer hjertelig tillykke med bygningen og fortsat held og lykke med arbejdet med museet".

STØTTEMEDLEMSSKAB I 2017?

Støttemedlemsskab for PRIVATE:

Et støttemedlemsskab tegnes kun for 1 år ad gangen. For **150 kr.** får man tilsendt museets flotte støttebevis. Desuden får man gratis adgang til museet i hele 2017 og **endelig støtter man mindet om dette væsentlige afsnit i Danmarkshistorien.**

Støttemedlemsskab for VIRKSOMHEDER:

Siden 2013 har vi tilbudt, at virksomheder – små eller store – kan købe et firmastøttebevis til **1000 kr.** For dette beløb får virksomheden et støttebevis – og muligheden for i løbet af sæsonen – efter eget valg – at tage virksomhedens medarbejdere (max. 75 personer) gratis med på museumsbesøg på Genforenings- og Grænsemuseet inkl. foredrag – og evt. film – f.eks., i forbindelse med en personaleudflugt eller lignende. **Ønskes denne mulighed IKKE, vil tegning af et normalt støttemedlemsskab naturligvis også glæde os.**

Umiddelbart sønden for Kristiansfeldt passerer man forbi Tyrstrup Kirke, den er bygget af Vinstrup og indviet i 1862 af Frederik VII. Smuk altertavle: "Det ene fornødne", malet af Dorph. Nøglen til Kirken faas hos Degnen. (Kirken i dag er en såkaldt **Vejkirke**, hvilket betyder, at den altid er åben for besøgende og andagtsøgende./Red,)

"REJSEGILDE"

Fredag den 12. august afholdtes en lille sammenkomst, hvortil håndværkere, kustoder og bestyrelse var inviteret. Det sene tidspunkt i forhold til et

Fra venstre: Viceborgmester Søren Rasmussen, Arkitekt Helge Petz og Overmontør Henrik Lydixen, AG Electric

"rigtigt" rejsegilde var eneste mulighed for at alle involverede håndværkergrupper kunne være repræsenteret ved en festlighed for at markere, at museets nye tilbygning nu var rejst - **så godt og vel endda!**

Viceborgmester Søren Rasmussen, bestyrelsens kontaktperson til Kulturudvalget i Kolding, gav bl.a. byggeriet følgende ord med på vejen:

"Stor ros til arkitekt Helge Petz der uden beregning har tegnet bygningen. Det er virkelig flot gjort og må glæde alle der følger Genforenings- og Grænsemuseet - og det er jo heldigvis mange.

Også en stor ros til håndværkerne for det flotte arbejde (....) Det er jo en gave uden lige, at vi her midt i Kolding Kommune, har centrum for en af Danmarkshistoriens vigtigste begivenheder, nemlig Genforeningen i 1920.

Det er så sandelig også en gave, at vi har Genforenings- og Grænsemuseet og alle jer frivillige, der så godt formidler historien om tiden under tysk styre, op til og selv Genforeningen. Vi skylder jer stor tak og det er mig en glæ-

Betal støttebeviset 150,- kr. NEMT, HURTIGT og BILLIGT:

Overførsel af beløbet fra bank til museets gironr.:

Bankens reg. nr.: 9743 – og kontonr.: 0622834

Betaling af indbetalingskort: Udfyld kodelinien med 01 og kontonr. 0622834

MobilePay: 42 71 39 33

**VIGTIGT: HUSK ALTID - UANSE BETALINGSMÅDE - AT
MEDSENDE NAVN OG ADRESSE**

En historie, som ikke er kendt af mange....

Omkring 800 meter nord for Genforenings- og Grænsemuseet ved hovedvej 170 står en flot mindesten på det sted, hvor Christian X satte sig på den hvide hest den 10. juli 1920 ved det symbolske genforeningsridt.

Den store sten - 3 meter høj - formentlig skubbet hertil af isgletsjere under istiden - blev af landmænd, som gravede grus på markerne ved Tingskovhedevej (tidligere Den gamle Kongevej), fundet og fragtet bort fra udgravningen, men undervejs flækkede stenen ud for det eneste hus på Feldtskovvej og her blev "flækken" efterladt og her lå den også, da Peter og Marie Andersen købte huset. Senere overtog Hans Marius Boisen og hustru huset - og da de senere døde, udvirkede deres tre døtre, at "flækken" kunne bruges som gravsten over ægteparret - efter at være blevet tildannet hos en stenhugger. Gravstenen kan ses på kirkegården i Taps.

Den anden noget større del af stenen blev ved flækningen en nærmest perfekt mindesten med sin flade forside, som var velegnet til at påsætte en inskription. Den blev opsat som minde og afsløret den 23. oktober 1921 på det sted, hvor den historiske royale ridetur ind i Sønderjylland/Nordslesvig startede. Inskriptionen lyder:

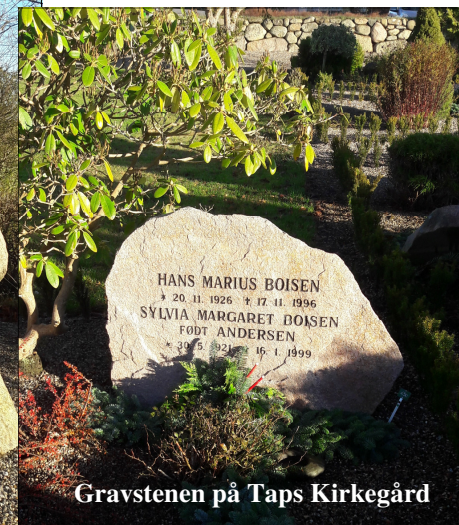
"Minde om Kong Chr. X her besteg den hvide Hest Genforeningsdagen den 10. Juli 1920"

Hvad de færreste sikkert er klar over, er at der også er en mindeinskriftion på bagsiden med denne tekst: **"Rejst af Vejle Amtsraad og de 8 forhenværende slesvigske Sogne"**.

Den nordlige Kongesten

Kilde: Hardy Hansen, Kolding - tidligere Taps og Kirsten Subratty, Taps

Gravstenen på Taps Kirkegård

JULESANG PÅ MUSEET

Museet inviterede til julesang igen i år! Flere end 80 juleglade medborgere tog

imod Genforenings- og Grænsemuseets invitation den 14.12. kl. 15 til at synge julen ind. Så mange kom, at museets P-plads var fyldt næsten op, at der ikke var sanghæfter nok - og at der måtte sættes flere stole frem. **Men gløgen, brunkagerne og pebernødderne slog heldigvis til!**

Forventningen til en god eftermiddag blev "tændt" hos de fremmødte, da Bente Ibenfeldt forud for sangeftermiddagen spillede sit julepotpourri.

Flere gæster kom for at forudbetale deres støttemedlemsskab. Nogen kom for at høre og synge igen, som de gjorde den 1. december på Kolding Bibliotek, da

Bente Ibenfeldt og Kaj G. Nielsen deroppe havde et lignende julearrangement.

Tre gæster havde gaver med til museets udstilling.

Museets arkitektpar Helge og Esther Petz (t.h.) i snak med fru Ingrid Jensen, som har understøttet museet økonomisk rigtig mange gange!

Eftermiddagens repertoire bestod som i fjor af 15 af julens dejligste sange og salmer, som **Bente Ibenfeldt** akkompagnerede. **Kaj G. Nielsen** bandt eftermiddagens sangskatte sammen med små fortællinger om

PAA CYKLE gennem Sønderjylland

- en Vejledning af Hans Petersen - lyder titlen på et lille skrift, trykt i "Dannevirkes Officin" i Haderslev i 1895. Her gengives et afsnit, skrevet ordret af efter den lille bog:

Fra Kolding lægges Vejen ned mod Grænsen. Man passerer da det frugtbare Opland, der dannes af de 8 slesvigske Sogne, som ved Fredsslutningen forblev under Kongeriget som Erstatning for de kongerigske Enklaver. 4 Klm. fra Byen, naar man **Vonsild**, hvor den bekendte Forkæmper for den sønderjydske Sag, Mørk-Hansen, har virket i en længere Aarrække. Lidt oppe forbi Vonsild har man saa Vonsild Skov på venstre Haand. Er den passeret, varer det ikke længe, inden Højskamling øjnes til Venstre.

Efter 12.8 Klm.'s Kjørsel, naar man Grænsen. I en Dalsænkning neden for Gjæstgivergaarden Frederikshøj, hvor det danske Toldsted findes, staa de sort-hvide Pæle. Paa højre Haand, nogle Bøsseskud længere oppe findes det tyske Toldsted. I Regelen behøves ingen særlige Papirer for at passere Grænsen, og de tyske Toldembedsmænds Optræden er forekommende og Human. 2.6 Klm. fra Grænsen ligger **Flækken Kristiansfelt**, der i 1773 er anlagt af Herrnhutter, og som endnu bærer et dødt og fremmed Præg (**hvilket unægtelig er blevet NOGET anderledes/Red.**) Man tager ind på Gjæstgivergaarden "Gemeinde-logis" (i Ølstuen siges Værten at være dansk). Har man tid, beses Broder-, Søster - og Enkehuset samt Bedesalen. Kirkegaarden er ejendommelig ved, at Ligstene der ligger i lange lige Rækker. Ethvert Lig begravnes i Rækkefølge og faar

sit Nummer paa Stenen. Oprindelig vare Ligstene lavet af ét og samme Materiale (graa Sandsten) nu finder man ogsaa finere af Marmor. Paa Kirkegaarden ligge begravede danske Soldater, faldne i Slaget ved Kolding. En Støtte af Støbejern, der rejstes over dem, er bleven fjernet. Den har nu Plads i en Ladebygning hos Gaardejer P. Christensen i det 20 minutter fra Kristiansfeld beliggende **Favervraa**. En smuk Spadseretur kan foretages langs en med Hækker indhegnet Fodsti fra Tyrstrup Præstegaard ind gennem en Skov til et smukt Lystanlæg, hvor Kammerherreinde v. Holstein ligger begravet. Hun har sat sig et varigt Minde i Befolkningen ved sin Gavnildhed. Bag Tyrstrup Kirke (Genforeningskirken/red.) ligger en Stiftelse, der bærer hendes Navn, og hvor gamle hæderlige Mænd og Kvinder finde ophold og Forsørgelse, endvidere har hun skænket Favervraagaard til Brødremenigheden.

6

Dette Nyhedsbrev er udsendt med støtte af

toptrykgrafisk

Buskmosevej, DK 6300 Gråsten, tlf. 7465-0101

HYGGELIGT OG BEVÆGENDE ARRANGEMENT

- lød ordene fra flere gæster om museets markering af 96-året for Genforeningen, som den 10.7. 2016 samlede godt 50 tilhørere – mange lokale men, også gæster langvejs fra - bl.a. fra Holstebro og Fredericia. Forsamlingen sang og lyttede indest til de skildringer, som var nedfældet i forbindelse med oplevelserne ved Genforeningen af Johanne (den lille pige på Kong Christian Xs hvide hest), Johannes adoptivmor, Marie fra Sjælland, møller Bylling fra Aller, togpersonalet fra Tønder, diverse journalister, Arveprins Knud og Kong Christian X. En times tid varede seancen. Programmet vekslede imellem en buket gode sange fra den danske sangskat og beretninger fra Genforeningstiden i bl.a. Kolding – Christiansfeldt – Dybbøl og Tønder.

Bente Ibenfeldt ledsagede den glade sang. **Kaj G. Nielsen** læste op. Eftermiddagsarrangementet kan genopleves på YouTube, hvis man ikke kan finde TV Kolding på sit TV.

Museumshaven

Museets havehold har virkelig lagt krop og sjæl i at gøre haven indbydende til museets gæster. I 2017 kan vi således glæde os til igen bl.a. at nyde den smukke staudehave med aflæggere fra Dronning Ingrid's staudehave, som vi hentede i efteråret 2015 i Fredensborg Slots Have og plantede i foråret 2016, hvor planterne i løbet af året slog rod, bredte sig og så ud til at nyde museets muldjord....

Elektronisk nyhedsformidling:

Til de af vore medlemmer, som har e-mail, kan vi tilbyde at tilsende smånyheder om museet i løbet af året. Send blot Deres e-mailadresse til:

info@genforeningsmuseet.dk

bl.a. barndommens jul, traditioner, kæmpende soldaters selvbestaltede våbenhvile i Flandern i julen 1914 - en DMI vejrprognose for de tre vinter måneder - og julemandens hæsblæsende juleaften, hvor han skal nå at besøge 967,7 husstande pr. sekund.

Deltagerne afsluttede sangeftermiddagen med stående at synge "Dejlig er Jorden" - og dermed var julestemningen i hus!

VI MINDEDES 11.11.1918 kl. 11 ...

Den 11.11.2016 samledes vi på Genforenings- og Grænsemuseet til en times samvær for at mindes Våbenstilstanden i 1918. **Leif Gr. Thomsen** og **Kaj G. Nielsen** læste tekster op, skrevet af soldater, som dengang, forskellige steder i Europa, modtog meddelelsen om Våbenstilstanden – bl.a. i Kiel, Cambrai i Nordfrankrig, Vaux ved Verdun og Namur i Belgien. Meddelelsen påvirkede soldaterne på mange måder og mange måtte efterfølgende marchere den lange vej hjem til Sønderjylland. En enkelt beretning omhandlede en soldats hjemkomst til sin gård og hustru nær Kongeåen. Også historien om valmuen af papir, den såkaldte "Remembrance Poppy", som bliver båret til minde om – og en

hyldest til – de soldater, der faldt under Første Verdenskrig (1914-18), blev berørt.

Desuden vises billeder fra krigskirkegården i Braine, hvor 79 sønderjyder ligger genbegravet i jord fra deres egne sogne. Også billeder og videoklip fra middelalderbyen Ypres i Flandern, blev vist. Byen blev jævnet med jorden af tyske tropper under 1. verdenskrig – men blev genopbygget efter krigen. Knap 55.000 soldater fra Commonwealth savnedes efter 1. verdenskrig.

Deres navne er mejslet ind i hvælvingerne i byens mindeport – "Menin-gate". Her har trompeterer fra byen siden 1928 – 365 dage om året – spillet "The Last Post" for at mindes de faldne soldater. Arrangementet samler hver aften flere hundrede mennesker fra hele verden.

125 m² nybyggeri

Følg med i alt det der sker på museet. Læs meget mere her:
www.genforeningsmuseet.dk